

Καρ.

Γιαλὸ γιαλὸ παίναμε καὶ σένα ἡνεβάλλαμε
πόσ. 6) Ἀποκαλῶ, προσφωνῶ Ρόδ.: Ἄσμ.

Τὴν πόρταν τῆς ἐχτύπησεν καὶ θκειὰν τὴν ἀναβάλλει.

7) Ὁμιλῶ περὶ τίνος δυσφήμως, διαβάλλω, συκοφαντῶ, φαδιουργῶ Ἡπ. Θεσσ. (Ἀλμυρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κρήτ. Μακεδ. (Κοζ.) Πελοπν. (Βούρβουρ. Λακων. Λάστ. ἄ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) Σύμ. κ. ἄ.): Ἐπῆγεν καὶ ἦν ἀνέβαλε Α.Κρήτ. Αὐτὸς ἀναβάνει γιὰ τὸν τάδε Ἀλμυρ. τὸν ἀνάβαναν αὐτὴν τὸν ἔντακα, δὲν ἦταν τέτοια Αίτωλ. Τοὺς ἀνάβαλε καὶ ἔγιναν μαλλὶ κουβάρια Πελοπν. Αὐτείνα
πον νὰ παῖν' τοῦ ἀναβάλ' νὰ τσακώνουντι καὶ ὕστερα φεύγ' Κρ. Αὐτὸς εἶναι ἀναβαλμένος Πελοπν. Συνών. ἀναβάλλω 3, ἀναγορεύω. β) Βλασφημῶ (κυρίως βλασφημῶν
καφέρω τὸν διάβολον) Ἡπ. (Σχορετσ.) γ) Καταρῶμαι
Ἡπ. (Χουλιαρ.): Μ' ἀναβάλ' τοὺς πατέρας. 8) Ἀπατῶ
τινὰ Πελοπν. (Λακων.) 9) Προδίδω Θράκ. (Σαρεκκλ.):
Τὸν ἀνάβαλαν.

Ἡ ἀρχ. μετοχ. ἀναβαλλόμενος ἀνευ ὥρισμένης τινὸς
σημ. λέγεται εἰς τὰς παροιμ. φρ.: Θὰ σοῦ ψάλω τὸν ἀνα-
βαλλόμενο, τοῦ ψαλα τὸν ἀναβαλλόμενο, θ' ἀκούσῃ - ἀκούσῃ
τὸν ἀναβαλλόμενο κττ. ἐπὶ δριμειῶν ἐπιτιμήσεων ἡ παρα-
τηρήσεων. Αἱ φρ. ἐπλάσθησαν ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τρο-
παρίου «Σὲ τὸν ἀναβαλλόμενον τὸ φῶς ὡσπερ ἴματιον»
ψαλλομένου κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς
καὶ διαρκοῦντος ἐπὶ πολὺν χρόνον. Συνών. φρ. Θὰ
σ' ψάλου τὸν ἀδόξα στον. Ἀκούσε τὸν ἔξ α-
ψαλμό τον. Ἡκούσε τὸν ἀμπακό τον. Τοῦ τά ψαλε
καλά.

Πβ. ἀθιβάλλω, ἀθιβολεύω, ἀμφιβάλλω, ἀναθι-
βάλλω, ἀναθιβολεύω.

ἀνάβαλμα τό, Ἡπ. Μακεδ. (Θεσσαλον. Καταφύγ.)
Πελοπν. (Λακων.) ἀνέβαλμα Πελοπν. (Λακων.) ἀνάβαμα
Θεσσ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβάλλω, παρ' ὅ καὶ ἀναβάνω, ὅθεν
ὅ τύπ. νάβα μα.

1) Ἀναβίβασμα, ἀναβίβασις Πελοπν. (Λακων.) 2)
Μνεία, ἀναφορὰ ὄνοματός τινος Ἡπ.: Αὐτὸς δὲν εἶναι
γιὰ ἀνάβαλμα. 3) Συνήθως ἐν τῷ πληθ., διαβολαί, συκο-
φαντίαι, φαδιουργίαι Θεσσ. Μακεδ. (Θεσσαλον. Κατα-
φύγ.) Πελοπν. (Λακων.): Φρ. Βάζ' ἀναβάλματα (διαβάλλει,
φαδιουργεῖ καὶ προκαλεῖ σκάνδαλα) Καταφύγ. Ἡταν
ἀπουκεῖ ἀναβάλματα Θεσσ. || Ἄσμ.

Γναίκεια ἀναβάλματα διαγύρισαν τὸ νοῦ σου
Λακων. Συνών. ἀναβάλω μα, ἀνακάτεμα, ἀνα-
κάτεψι, ἀνακάτω μα.

ἀναβαλμὸς δ, Θράκ. ἀνεβαλμὸς Θράκ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβάλλω.

1) Ἀναβλητικότης, ἀναβολή: Μὲ τὸν ἀναβαλμὸ δὲ γίνε-
ται δέλειά. 2) Ἀδιαφορία: Ἀνεβαλμὸς 'ς τὰ πράματα.

ἀνάβαλτος ἐπίθ. Ἡπ. — Λεξ. Ἡπίτ. Βλαστ. ἀνά-
βαλτος Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀνάβαρτος Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀναβαλτὸς <ἀναβάλλω τοῦ ἀρκτι-
κοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ
τοῦ τόνου. Ιδ. ἀ- στερητ. 2α.

1) Ἐκεῖνος τὸν ὄποῖον δὲν θέλει ν' ἀναφέρῃ τις δι' εὐ-
σημοσύνην ἡ χάριν μυστικότητος Ἡπ. — Λεξ. Ἡπίτ.
Δημητρ.: Ἡρθε 'ς τὸ σπίτι μας δ ἀνάβαλτος δ Ζαγορήσιος
Ἡπ. 2) Ως οὖσ., δ διάβολος, δ δαιμών Ἡπ. — Λεξ.
Βλαστ. Δημητρ. β) Ἀποτρεπτικῶς δ ίερεὺς κατὰ τὴν
ἀντίληψιν τῶν δαιμόνων Ἡπ.: Ἄσμ.

Φεύγετε νὰ φεύγωμε, | γιατ' ἔρχετ' δ ἀνάβαλτος.

3) Τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὖσ., τὰ ἀνδρικὰ αἰδοῖα καὶ δὴ
οἱ ὅρχεις Ἡπ. Πβ. ἀμελέτη τος.

ἀναβάλωμα τό, Πελοπν. (Ἄρχαδ.) ἀνεβάλωμα
Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβάλωμα.

Συνήθως ἐν τῷ πληθ., φαδιουργίαι, διαβολαὶ ἐνθ' ἀν.:
Αὐτὸς ἄλλο δὲν κάνει παρὰ ἀνεβάλωματα Α.Κρήτ. Τοῦ κανε
ἀνεβάλωματα γιὰ νὰ μὴν πάρῃ τὴν δεῖνα αὐτόθ. Συνών. ίδ.
ἐν λ. ἀναβάλωμα.

ἀναβαλώνω Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) ἀνεβάλωνω
Α.Κρήτ. Μετοχ. ἀναβαλωμένος Σύμ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβάλλω διὰ τοῦ ἀορ. τῆς ὑποτακτ.
ν' ἀναβάλλω καὶ τῆς παθ. μετοχ. ἀναβαλωμένος,
ὅθεν ἀναβάλλωνοματ - ἀναβάλωνω. Περὶ τοῦ σχη-
ματισμοῦ τοιούτων εἰς -ώνω οημάτων ίδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ
2, 580 κέξ.

1) Αὔξανομαι κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ σώματος, μεγα-
λώνω Πελοπν. (Κάμπος Λακων.): Ἀναβάλωσε τὸ πουλλί.
|| Φρ. Νὰ μὴν ἀναβαλώσῃς! (ἄρά). 2) Δυναμώνω, ἐπὶ
ἀσθενοῦς Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Συνών. φρ. παίρω
ἀπάνω μον. 3) Διαβάλλω, διασύρω, συκοφαντῶ
Α.Κρήτ. Σύμ.: Ἀνεβάλωσέ μού τονε νὰ σοῦ δώσω ἐκατὸ
δραχμὲς Κρήτ. Ἡ μετοχ. ἀναβαλωμένος = δυσφημισθεὶς Σύμ.
Συνών. ἀναβάλλω 7.

ἀναβαλωτής δ, ἀμάρτ. ἀνεβαλωτής Α.Κρήτ.

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβάλωνω.

Ο διαβάλλων, συκοφάντης, φαδιουργός: Ἄσμ.

Ἀνάθεμα νὰ ἔχουνε οἱ -ῆ- ἀνεβαλωτᾶδες
ποῦ πά γε ἀνεβαλώνουνε καὶ παίρουνε παρᾶδες.

ἀναβαντζάρισι ἡ, ἀμάρτ. ἀνεβαντζάρισι Νάξ.
(Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ φ. ἀναβαντζάρω.

Περίσσευμα, πλεόνασμα: Ἐσὺ ξενοτρώς κε ἀνεβαντζάρεσαι
καὶ σ' ἀπομένει ἔνα φωμὶ κάθα 'βδομάδα καὶ τὸ πουλεῖς καὶ
γι' αὐτὸ ἔχεις χαρτζιλίκι, μὰ 'ώ ἡ κακορροζική δὲν εἰδ' ἀνε-
βαντζάρισι ποτές. Συνών. ἀβαντζάρισμα 2 β.

ἀναβαντζάρω Μεγίστ. ἀναβαντζάρω Πελοπν. (Λα-
κων.) ἀναντζάρω Μεγίστ. ἀναβαντζέρω Πελοπν. (Λακων.)
ἀνεβαντζάρω Σίφν. ἀνεβαντζάρω Μύκ. ἀνηβαζ-ζάρω Χίος
(Καρδάμ.) ἀνηβαντζάρω Σάμ. ἀνηβαζ-ζέρω Χίος (Καρ-
δάμ.) ἀνεβαντζάρω Σαμοθρ. Μέσ. ἀνεβαντζάρομαι Νάξ.
(Απύρανθ.) Μετοχ. ἀνεβαντζαρισμένος Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀνὰ καὶ τοῦ φ. ἀβαντζάρω. Διὰ τὸ
παρὰ τὸ τις τοῦ τύπ. ἀνεβαντζάρω πβ. τὰ ὅμοια ἀβτζῆς
- ἀβτζῆς, γάντζος - γάζος κττ.

1) Προσφέρω περισσότερα εἰς δημόσιον πλειστηρια-
σμόν, πλειοδοτῶ, ὑπερθεματίζω Σίφν. Σάμ. Σαμοθρ. Χίος
(Καρδάμ.): Ὅταν βρεθῇ ἀγοραστής, νά 'μαι κε ἔγω ἀρωτη-
μένος ν' ἀνεβαντζάρω Σίφν. Τοῦ 'βγάζαν τοὺ χουάφ' μας
'ς τοὺ ικάντον καὶ κάνενας δὲ δηγι ν' ἀνιβαντζαῖσ' (εβγαζαν
τὸ χωράφι μας 'ς τὴ δημοπρασία καὶ κάνεις δὲν πῆγε
νὰ πλειοδοτήσῃ) Σαμοθρ. Συνών. ἀβαντζάρω Α 2.

2) Περισσεύω, πλεονάζω Μεγίστ.: Ἀναβαντζάρισε καὶ
τέσσερα δαχτύλα. β) Μέσ. ἔχω περισσεύμα Νάξ. (Απύ-
ρανθ.): Ἐσὺ ξενοτρώς κε ἀνεβαντζάρεσαι καὶ σ' ἀπομένει ἔνα
φωμὶ κάθα 'βδομάδα.

3) Γίνομαι ἀκριβός, ὑπερτιμῶμαι Μύκ.: Σήμερα
ἀνεβαντζάρανε τὰ κοσμούμδια. Συνών. ἀκρι-
βένω 1, ἀκριβεύω 3, ἀκριβίζω, ἀκριβώνω. 4)

Ἀναβαίνω, ἀνυψώνομαι, ἐπὶ τῆς ζυμώσεως τοῦ ἄρτου
Πελοπν. (Λακων.): Τὸ φωμὶ ἀνεβαντζάρει. Πβ. ἀνεβα-
ντζίζω.

